

Prioritete Slovenije za 80. zasedanje Generalne skupščine OZN

Slovenija si bo v času 80. zasedanja Generalne skupščine OZN prizadevala za:

- **učinkovito večstransko sodelovanje v novih globalnih razmerah:** uresničevanje zavez iz Pakta za prihodnost in dogovorov, ki bodo sprejeti na Drugem svetovnem vrhu za socialni razvoj; podpora prizadevanjem generalnega sekretarja za prenovljen, vključujoč in učinkovit OZN;
- **mednarodni mir in varnost:** ohranitev in krepitev multilateralnih instrumentov s področja razoroževanja, neproliferacije in nadzora nad oborožitvijo, vključno s kandidaturo Slovenije v Izvršni svet Organizacije za prepoved kemičnega orožja za obdobje 2026–2028; vključevanje vidika spola na področjih, povezanih z mednarodnim mirom in varnostjo; zaščita otrok in otrokovih pravic v oboroženih spopadih; nadaljevanje aktivne podpore naporom OZN pri zagotavljanju zmogljivosti in prispevkov držav članic k mednarodnim mirovnim operacijam za zagotavljanje miru in varnosti v svetu; ohranjanje kibernetске varnosti na vrhu prioritet za krepitev mednarodnega miru in varnosti;
- **spoštovanje in progresivni razvoj mednarodnega prava:** udejanjanje vladavine prava na nacionalni in mednarodni ravni; spoštovanje odločitev mednarodnih sodišč in mednarodnih arbitražnih tribunalov v vseh forumih; razvoj mednarodnega prava za učinkovito soočanje z novimi globalnimi izzivi; podpora boju proti nekaznovanosti za najhujše kršitve mednarodnega prava in delovanju Mednarodnega kazenskega sodišča; spodbujanje podpisa in ratifikacije Ljubljansko-haaške konvencije o mednarodnem sodelovanju pri preiskavah in pregonu genocida, hudodelstev zoper človečnost, vojnih hudodelstev in drugih mednarodnih hudodelstev; zavzemanje za spoštovanje, promocijo, diseminacijo in implementacijo mednarodnega humanitarnega prava;
- **dostopnost in varnost novih tehnologij s poudarkom na digitalni agendi in umetni inteligenci:** spoštovanje in oblikovanje pravno-etičnega okvira razvoja in uporabe novih tehnologij (spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin), zlasti na področju umetne inteligence; zmanjševanje digitalnega razkoraka med spoloma, med generacijami ter znotraj držav in med njimi; zmanjševanje digitalne vrzeli med spoloma;
- **celostno obravnavo človekovih pravic:** s poudarkom na enakosti spolov, pravicah otrok, zaščiti ranljivih skupin in nediskriminaciji; podpora procesu globalnega priznanja človekove pravice do zdravega, čistega in trajnostnega okolja;
- **doseganje ciljev trajnostnega razvoja, podnebno ukrepanje, upravljanje vodnih virov:** učinkovit boj proti podnebnim spremembam v okviru podnebne diplomacije; prizadevanja na področju trajnostne rabe in upravljanja z naravnimi viri, predvsem z vodo; podpora zagotavljanju prehranske varnosti in humanitarne pomoči najbolj prizadetim državam;
- **zaščito civilistov v oboroženih spopadih in krepitev spoštovanja mednarodnega humanitarnega prava,** vključno prek sodelovanja v Globalni pobudi za spodbujanje politične zavezanosti mednarodnemu humanitarnemu pravu in Globalnem zavezništvu za zaščito vode v oboroženih spopadih ter podpore Centru za usposabljanje za mirovne operacije (POTC).

* * *

Slovenija se tradicionalno zavzema za krepitev učinkovitega in na pravilih temelječega multilateralizma z osrednjo vlogo OZN, ki temelji na neločljivi povezanosti in medsebojnem dopolnjevanju miru in varnosti, razvoja, okolja in človekovih pravic ob spoštovanju mednarodnega prava ter ciljev in načel Ustanovne listine OZN. Slovenija dejavno prispeva k mednarodnemu miru in varnosti tudi v vlogi nestalne članice Varnostnega sveta (2024–2025).